

بازنویسی فهرس نسخ خطی آستان مقدس شاهچراغ (ع)

بازنویسی مجموعه فهرس نسخ خطی آستان مقدس حضرت شاهچراغ (ع) که در میان آنها نسخ خطی قرآن متعلق به قرن ششم تا هشتم نیز دیده می‌شود، توسط جمعی از نویسندگان و پژوهشگران آغاز شده است که تا شش ماه آینده به چاپ می‌رسد.

یکی از اقداماتی که در سال‌های اخیر در حال انجام است، فهرست‌نویسی، بازنگری و احیای نسخ خطی است که به کوشش پژوهشگران این حوزه و از سوی نهادهایی همچون سازمان اسناد، موزه و کتابخانه مجلس، سازمان اسناد و کتابخانه ملی و کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام صورت می‌گیرد.

بازنویسی فهرست نسخه‌های خطی آستان مقدس شاهچراغ که به کوشش حجت‌الاسلام و المسلمین محمد برکت، مدیر مدرسه علمیه امام عصر (عج) و پژوهشگر نسخ خطی، انجام می‌شود یکی از این اقدامات است که به همین منظور، خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، در این رابطه با وی به اختصار گفت‌وگو کرده است.

– لطفا درباره اقدامی که هم‌اکنون در حال انجام آن هستید، توضیح دهید.

این اقدام در راستای بازنویسی فهرست نسخه‌های خطی آستان مقدس حضرت شاهچراغ (ع) انجام می‌شود. در این اقدام سرپرستی گروهی از نویسندگان و پژوهشگران این آستان را که مسئولیت انجام این اقدام را پذیرفته‌اند، برعهده دارم.

– آستان قدس حضرت شاهچراغ (ع) چند نسخه خطی دارد که در این طرح بازنویسی می‌شوند؟

کتابخانه حضرت شاهچراغ حدود ۲۷۰۰ نسخه دارد که مرحوم علی‌نقی بهروزی طی سال ۶۰ بخشی از آنها را فهرست‌نویسی کرده بود. من نیز در ادامه فعالیت وی، جلد سوم این فهرس را نوشتم. پس از چاپ جلد سوم این فهرس، حدود ۳۰۰، ۴۰۰ نسخه خطی از جمله قرآن کریم به آن اضافه شده است. بر این اساس، با توجه به اینکه جلدهای قبلی به خصوص جلد اول و دوم ویراستاری شده‌اند، معاونت پژوهش آستان قدس حضرت شاهچراغ (ع) تصمیم گرفت که آن را به صورت کامل و علمی بازنویسی کند.

– چه میزان از نسخه‌هایی که بازنویسی می‌شوند اهدایی و وقفی هستند؟

این نسخه‌های همگی متعلق به آستان مقدس هستند و اکثر آنها وقف آستان شده‌اند. البته بخش اندکی از آنها نیز خریداری شده‌اند. نسخه‌هایی که وقف شده‌اند متعلق به قرون متعدد هستند. بسیاری از نسخه‌های خطی، قرآن‌های بسیار نفیس هستند که به قرن ششم، هفتم و هشتم تعلق دارند که افراد مختلف اعم از فرمانداران تا افراد عادی آنها را وقف این آستان مقدس کرده‌اند. همچنین مجموعه‌های خطی در این آستان وجود دارد که علما یا خانواده آنان، این آثار را وقف آستان مقدس کرده‌اند. برای مثال مجموعه تالیفات کتابخانه مرحوم شیخ مهدی کجوری از علمای اواخر قرن سیزدهم، نمونه‌ای از این آثار است. بسیاری از نسخه‌های خطی شامل تالیفات حاج علی‌اکبر نواب‌شیرازی، شاعر و دانشمند قرن سیزدهم نیز بخشی از این آثار را شامل می‌شود. کتاب‌های مجدالاشراف که خود از متولیان سابق آستان حضرت شاهچراغ (ع) بوده و وقف آستان شده نیز از این دست هستند.

– در این طرح چند نفر با شما همکاری می‌کنند و چند ماه است که مشغول به انجام این اقدام هستید؟

سه پژوهشگر انجام این اقدام را در دست دارند. من نیز نظارت و راهنمایی این کار را برعهده دارم. در حدود یک ماه است که این اقدام را آغاز کرده‌ایم و امیدوارم که این اقدام سریع‌تر انجام شود. البته با توجه به اینکه بخشی از این طرح پیش از این انجام شده بود، امیدوارم تا شش ماه آینده به طور کامل آماده چاپ شود.

– این اثر توسط کدام انتشارات به چاپ می‌رسد؟

اینکه کدام انتشارات آن را به چاپ برساند بستگی به نظر آستان مقدس حضرت شاهچراغ (ع) دارد. بر این اساس ممکن است تصمیم داشته باشند که اثر را توسط انتشارات زیر نظر آستان منتشر کنند یا به دست ناشری دیگر بسپارند.

منبع: خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)